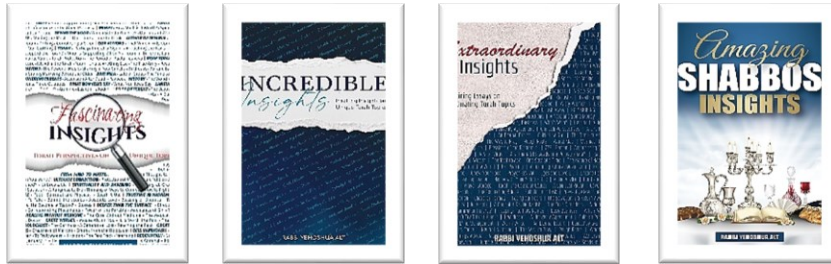

רעיונות מדהימים

פרשת נצבים תשפ"ב, עלון מס' 454

להצטרפות לאלפי המנויים ולקבל את העלון חנם, לשלוח הערות או תגובות, נא ליצור קשר עם הרב יהושע אלט בכתובת yalt3285@gmail.com. העלון מתפרסם בשש יבשות וביותר מארבעים מדינות ברחבי תבל. לרפואה שלמה אברהם מנשה בן חנה ברכה

כדי לרכוש אחד מהספרים (באנגלית) של המחבר (עותק או ספר אלקטרוני) ולקבל אותו במשלוח עד דלת ביתך, אנא שלח דוא"ל לכתובת yalt3285@gmail.com או בקר בכתובת <https://amzn.to/3eyh5xP>.

הפצת "רעיונות מדהימים" על פני הגלובוס

- ארגנטינה • אוסטרליה • בלגיה • ברזיל • קנדה • צ'ילה • סין • צ'כיה • אנגליה • צרפת • גרמניה • גיברלטר • הולנד • הונגריה • הודו • ישראל • איטליה • מקסיקו • פנמה • פולין • רוסיה • דרום אפריקה • שווייץ • אוקראינה • איחוד האמירויות הערביות • ארצות הברית • ונצואלה

This newsletter can also be viewed in English at <https://bit.ly/3z9qF5E>

דעם נוולעטער קען מען אויך זען אויף יידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTI>

Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: <https://bit.ly/3mGmEOZ>

המחבר מרשה ומעודד לכל מי שרוצה להעתיק ולהפיץ את העלון לזכות את הרבים.

מרד מפתיע

ר' מנחם זימבה¹ נתן שוב ושוב תמיכתו על מרד גטו ורשה וראה בכך מעשה קידוש ה'. נרשם כי ר' מנחם זימבה אמר לאנשים בגטו "...ומסיבה זו נראה לי שלפי ההלכה יהיה זה מצווה למרוד לטובה האסטרטגית של המאמץ המלחמתי הכולל... יהיה קידוש ה' בעשותו כן והדבר ייחשב למלחמת מצוה (הצופה 17 בשנת 1947).²

¹ אביו של ר' מנחם זימבה (1883-1943), ר' אלעזר, נפטר בעוד מנחם היה ילד צעיר והיתום גדל על ידי סבו ר' אברהם זימבה. ר' אברהם היה חסיד של האדמו"ר מקוצק ותרמיד חידושי הרי"ם, והיה חסיד של השפת אמת מגור. ר' זימבה גדל בחסידות גור על ידי סבו ונשאר חסיד נאמן כל חייו. הוא היה צנוע מאוד וכשביקר בגור קראו לו בשמו הפרטי וסירב לשבת בשולחן העליון של הרבי, כבוד השמור למבקרים חשובים. בגיל שמונה עשרה התחתן עם בתו של סוחר מקומי אמיד, מה שאפשר לו ללמוד תורה באין מפריע במשך עשרים השנים הבאות. תהילתו התפשטה עוד יותר, ומשך את תשומת ליבו של ר' מאיר שמהה מדווינסק בין היתר. פעם הוא הודה שחיבר יותר מ-10,000 עמודים של חידושי תורה (חידושים מקוריים) במהלך תקופת הזהב הזו. כשהתנו נפטר, מצא ר' זימבה צורך לעזור בחנותו של חותנו כדי להמשיך ולפרנס את משפחתו. הוצע לו לתפקיד היוקרתי של הרב הראשי לירושלים, אך דחה זאת. לאחר פטירתו בטרם עת של ר' מאיר שפיר, הוצע לר' זימבה את התפקיד כיוורשו הן כרב ולובלין והן כראש הישיבה של ישיבות חכמי לובלין. מסיבות לא ידועות, זה מעולם לא קרה. ר' שרגא פייבל מנדלוביץ הזמין את ר' מנחם זימבה מוורשה ללמד במתיבתא תורה ודעת בניו-יורק ועבד קשה כדי להשיג עבורו אשרת עולה. למרות שהוזהר הגיעה בסופו של דבר, זה כבר היה מאוחר מדי להציל את ר' זימבה מגטו ורשה. בגטו ורשה הקים מקומות סודיים ללימוד תורה, ובסיוכו אישי גדול ביקר ללא הרף במקומות החשאיים הללו כדי לחזק את אלו שלמדו שם. אשתו מתה בגטו. ר' זימבה היה אחד ממנהיגי הרבנים הבודדים שקראו להתנגדות מזוינת נגד הגרמנים. ר' זימבה הקים ועדה שנועדה לספק ציוד לפסח לתושבי הגטו. הוא היה תחת פיקוח מתמיד של השלטונות, וככזה, לא יכול היה להיות מעורב אישית עם המחתרת של הגטו. אולם כאשר היה צורך בכסף להשגת תחמושת, הוא היה הראשון שתרם, והוסיף ברכות אישיות לתנועת התנגדות זו. בסופו של דבר נהרג ר' זימבה בגטו ורשה כאשר נורה במהלך פסח 1943. עשרות אלפי עמודים של יצירות שחיבר ר' זימבה נהרסו בשריפת גטו ורשה. בין אלה הייתה חיבור על הרמב"ם כולו בשם מחזות המלך, אחרת על תלמוד ירושלמי בשם מנחם ירושלים, וכן מאות תשובות וחידושים על בבלי, שולחן ערוך, מדרש ועוד חלקים רבים בתורה. ב-1958, עם היוודע שממשלת פולין מתכננת לבנות מחדש את שטח הגטו שכלל את קברו של רבי זימבה, השקיעו אחייניו ר' אברהם גר' יצחק מאיר זימבה (שהיו עמו עד הסוף) ואחרים מאמצים רבים. להוציא את גופתו ולהביאה לארץ ישראל. לאחר שבועות של מודדים ואחרים, סוף סוף אותר קברו - כל ציוני הדרך שזכרו הניצולים נהרסו בינתיים. גופתו הוטסה לארץ ישראל ולאחר הלוויה בה השתתפו כל מועצת גדולי התורה ועשרות אלפי אנשים, הובא לבסוף למנוחה בהר המנוחות.

² הלל זיידמן שהיה מעורב במרד גטו ורשה כתב ב"יומן גטו ורשה" בערך משנת 1943, "אני זוכר אדמו"ר חסידי מפורסם אחד שאמר מדוע נבנה בית המקדש בהר המוריה ולא בהר סיני? כי מקום שבו יהודי היה מוסר נפש חשוב יותר מהמקום שבו היה מתן תורה. "איפה עוד כל כך הרבה יהודים נפלו אל קידוש ה' מאשר הדרכים האלה של גטו ורשה? כל רחוב הוא הר המוריה, כל אבן היא עקידה. אם בנס אצליח לשרוד את הטירוף הזה, אולי כדאי שאביא אבן מרחוב נלבקי

נטען כי ר' מנחם זימבה יעץ לתושבי הגטו "אני מדבר אליכם מעומק מצפוני ומזהיר אתכם שיש רק מוצא אחד עבורנו. להתקומם! להתנגד! כל אדם כשיר חייב להתקומם ולהתנגד!"

הגאון רבי מנחם זמבא זצ"ל הי"ד
בני הני"ד בנימין זכאי

ר' שלמה ליינר מראדזין הנחה את חסידיו למרוד ולאחד כוחות עם הפרטיזנים ביער. הוא הכריז על תענית בלובלין וארגן מרד. כאשר נודע לנאצים על התוכניות הללו, הם הציגו אולטימטום: או שהרבי ייכנע לנו או שכל העיירה תימחק. מבלי להודיע לרבי על האולטימטום הזה, התלבש הגבאי שלו כרבי והתייצב בפני הנאצים שם נהרג מיד. הנאצים למדו לאחר מכן את האמת ואז לא הייתה לרבי ברירה אלא להיכנע לנאצים. הוא ויתר על חייו בשביל קידוש ה'³ לאחר שהוכה ועונה.⁴ הוא נשאר חזק עד הסוף ובנשימתו האחרונה צעק, "מרד! לעולם אל תיכנע לרוע! שמע ישראל!"

היה רב בגטו ורשה שהשתתף באופן פעיל במרד: הרב זמלמן, הרב מפשאין. הוא חמק מהגטו אל החלק הארי של העיר. התחזה כלא יהודי השיג נשק שהבריה לגטו. הוא הפציר בבני הנוער להשתמש בכלי הנשק ולהתקומם נגד הנאצים. גם ר' צבי הרש מייזלס בעל שו"ת מקדשי ה' תמך במרד.

הזמנת משיח

ר' שלמה קלוגר (טוב טעם ודעת, הקדמה) אומר לנו שכל ספר שמתפרסם משמש לזרז את בוא הגאולה הסופית. הגעתו של משיח מואצת על ידי כתיבת ספרים. זה בדיוק כמו שהגעתו של משיח תלויה בכל הנשמות שבשמים שייוולדו (יבמות סב.).

הפסוק אומר עשו ספרים הרבה אין קץ, הכנת ספרים רבים ללא הגבלה (קהלת יב:יב). ר' שלמה קלוגר מסביר את עשות ספרים כהנחיה שמשמעותה לייצר ספרים רבים. למה? כי אין קץ, סיום הגלות שלנו עדיין לא הגיע. לאחר שהתקיימה מכסת הספרים שה' קבע שיש לכתוב, רק אז יכול המשיח לבוא. בואו של המשיח מותנה בספרים האלה שצריך לכתוב וללמוד.

La photo du fils de rav
Chelomo Kluger zatsal

ר' אלט זכה ללמוד תחת הרה"ג מרדכי פרידלנדר זצ"ל והוסמך לרבנות על ידי הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל. ר' אלט הוציא ארבע ספרים במגוון נושאים בעניני יהדות ומחשבת ישראל. כתביו מופיעים באנגלית, אידיש, עברית, גרמנית וצרפתית.

לארץ ישראל ואציב אותה לצד הכותל המערבי. כאשר יהודים עולים לרגל לאותו אתר קדוש, עליהם לבכות על האבן הזו על אובדן כל יקיריהם, על השמדת חלק גדול מכלל ישראל!"

³ כשבני ישיבת מיר נמלטו מאירופה עקב השואה, והגיעו לשנחאי שבסין, הם זכו ליחס טוב מצד הסינים המקומיים. עם זאת, הייתה קבוצה של אנשים סינים ששנאו את היהודים האלה וזממו נגדם. הם ארגנו בחשאי להרוג את יהודי המיר האלה. עם זאת, אדם סיני, שהיה לו זיקה ליהודים אלה, גילה על מזימה זו, והודיע לשלטונות, וכתוצאה מכך סוכל המזימה. האיש הסיני הזה התגלה על ידי הקבוצה שתכננה את הפיגוע והרגו אותו. התקרית הזו הטרידה מאוד את הבחורים בישיבת מיר כי האיש הסיני הזה הציל יהודים רבים ממוות נורא, לא בשביל כבודו או כספו אלא בגלל שזה היה הדבר הנכון לעשות. מדוע ה' העניש אותו כך? הם הפנו את שאלתם לר' חצקל לוונשטיין. כשהם התקרבו לדלת משרדו, שמעו אותו בוכה, "ה', הלא-יהודי הזה היה איש נפלא אבל הוא לא היה יהודי. זו הייתה הפעם היחידה שהוא עזר לנערים בישיבה, ובכל זאת נתת לו מתנה - למות על קידוש ה'. אני, חצקל, שירתתי אותך נאמנה כל חיי ועזרתי לבנים שלך פעמים רבות. למה לא נתת לי את המתנה הזאת כדי להיות מקדש שם שמים כמו האדם הסיני הזה?"

⁴ מסופר כי הגאון מווילנה אמר לגר צדק כי באמצעות שמות ה' יוכל לשהחרו ממצוקתו. הגר צדק אמר לגאון שהוא מעדיף למות על קידוש ה'. לא רק זה, אלא שהוא אמר, "אני סולח לכל אלה שהביאו אותי לרגע הזה כי זה הרגע היקר ביותר בחיי. אני יודע שכשאגיע לעולם הבא, זה בוודאי לא יפריע לי. כשהייתי צעיר, בניתי טירת חול שחבר שלי הרס. אמרתי לאבי שהיה בעמדה חזקה להוציא את הילד הזה להורג כי הוא הרס את טירת החול שלי. אבי כמוכן סירב להגשים את המשאלה הזו שלי. בדיעבד, הבקשה להוציא את הנער להורג הייתה אבסורדית. באופן דומה, כאשר בעולם הבא כשאני מסתכל אחורה, אני אראה שאין מה להתעצבן על האנשים הרשעים האלה שהביאו אותי לנקודה הזו של מות על קידוש ה'."